

Bentiaraq Ottosen
Atassut

UKA 2023/60
14. November 2023

Paris-imi isumaqatigiisummut Kalaallit Nunaata nunamut nangaassuteqarnera atorunnaarsinneqassasoq aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit Silap pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqatigiisutaannut, UNFCCC-imut, nalunaarutigineqassasoq, danskit naalakkersuisuinut nalunaarutigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

(Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Aappassaaneerera

Siornatigut taamak pisoqarsimangilaq, ukiorpassuit akkerliissutaaqaaq Kalaallit Nunaat Paris-imut isumaqatigiisummut ilanngunneqarnissaa. Naalakkersuisut Paris-imut isumaqatigiisummut ilanngunnissamut oqariartuuteqarput, qorsuunerusumik nunarput politikkeqartinniarlugu. Isumaqarpugut tamanna iluaqutaajunnaangitsoq Paris-imut isumaqatigiisut ilaasortaaffigineqalerpat.

Uani isumaqatigiisummut ilanngukkaanni isumaqarpoq nunat pissaaneqarnerpaat akornanni aningaasannarluni inooqataalerneq, tamannalu Atassummiit isumaqarpugut aningaasaanaat pillugit qorsuunerulernissamik politikkeqarneq mianernartorujussuusoq. Uani aningaasat eqqartorneqarput, uffalu uagut nunatut nammineeurluta inatsisiliornikkut aqqissuuisinnaagaluarluta.

Oqartoqanngilaq Atassut nunarsuarmioqataarusunngitsoq, nammineeurlusi politikkersi qivialaarsiuk. Oqaluttuarisaanermi Atassut kisiartaalluni oqariartuuteqartuarpoq nunarsuarmioqataanerunissamik siunerfeqarluni kisianni Paris-imut isumaqatigiisummut ilanngunnissamik itigartitsiarpoq. Nammineeurluta aaliangersaasinnaavugut inatsisiliornikkut pinngortitarsuarput avatangiiserpullu naleqqusaaffigalugit. Pinngortitaq avatangiiserlu tamatta akisussaaffigaarput, pinngortitap tunniussaani inuussuteqartuugatta, kisiannilu pinngortitaq sukkulluunniit aqussinnaangilarput.

Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmi anguniagaattut siunnerfigisai Paris-imi isumaqatigiisullu ilannguffigigaluaaraanni isumaqanngilaq nunarsuarmioqataalerneq. Taakkua tassaangillat nunarsuarmioqataalernissamut aqqutissat, uaniiginnarporli pissaaneqarniunneq tassaamat aqqutissaq. Taamatut nunatsinni iliuseqassagutta isumaqarpugut inatsisiliornikkut tulluanngitsumik inissittoqassasoq. Tamannami aqqutissaanngilluinnartutut isigigatsigu.

Taamatut aqqissuussisoqassappat isumaqarpugut aperissalluta nunat allat silap pissusianut inatsisiliutissagatsigit?

Imaluunniit nunat allat inatsisai nunatsinnut tulluanngivissut atuutisilissagatsigit? Qiviariartigu maannakkut EU-imi silap pissusianut politikki. Inuiaqatigiinni suliffeqarfissuit pingaaruteqartut

CO2-imik aniatitsivallaalermata imminut pilersuinerat affaannangortinneqarpoq. Tassa tamakkua orninnialernerpagut? Taamaattumik uagut ikinnerussuteqangaarluta aammalumi isiginnaartut tusarnaartullu ikinnerussuteqarlutik tamakkua ornikkusunnagit una siunnersuut sinnerlugit itigartitsissutigissavarput tamakkiisumik.

Eqqaamaquarpullu inuiaqatigiinnut akitsuutit sugaluarnersut taaneqarsinnaanngitsut nunatsinni eqqussorneqassapput, uagut inuiaqatigiit akiligassagut Paris-imut isumaqatigiisummut. Inuiaqatigiit 56.000 sinneqaannarpugut, sooq naleqqussaaffigissavarput inuit 8 milliardit? Tassa taamatut qorsuunerunissamik siunnerfeqarneq paasiuminaatsigaaq, immitsinnut naleqqussarfigisariaqarpugut, allat inatsisiliuulluta pisussaangilaatigut – aappaatullu uagut allat inatsisiliuuttussaangilagut.

Taamatut oqaaseqarluta una siunnersuut itigartitsissutigineqarnissaa innersuupparput.